15 ZESZYTY NAUKOWE

WSPÓŁCZESNA POLITYKA STABILIZACJI KONIUNKTURY W GOSPODARCE POLSKIEJ I ŚWIATOWEJ

Studia i przyczynki na Jubileusz Profesora Zygmunta Kowalczyka

Redaktor naukowy
Ryszard Barczyk

O AKADEMII EKONOMICZNEJ W POZNANIU

ZESZYTY NAUKOWE 15

WSPÓŁCZESNA POLITYKA STABILIZACJI KONIUNKTURY W GOSPODARCE POLSKIEJ I ŚWIATOWEJ

Studia i przyczynki na Jubileusz Profesora Zygmunta Kowalczyka

Redaktor naukowy
Ryszard Barczyk

POZNAŃ 2001
WYDAWNICTWO AKADEMII EKONOMICZNEJ W POZNANIU

20,46

KOMITET REDAKCYJNY

Ryszard Barczyk, Bogusław Guzik, Andrzej Korzeniowski, Zbigniew Romanow, Antoni Sobczak (sekretarz), *Jan Sobiech, Halina Szulce* (przewodnicząca)

RECENZENT
Witold Małecki

PROJEKT OKŁADKI
Elżbieta Krygowska-Butlewska

257002

REDAKCJA I KOREKTA
Zofia Mikołajewska

„Zeszyty Naukowe" to kontynuacja serii:
„Zeszyty Naukowe Seria I"

© Copyright by Akademia Ekonomiczna w Poznaniu
Poznań 2001

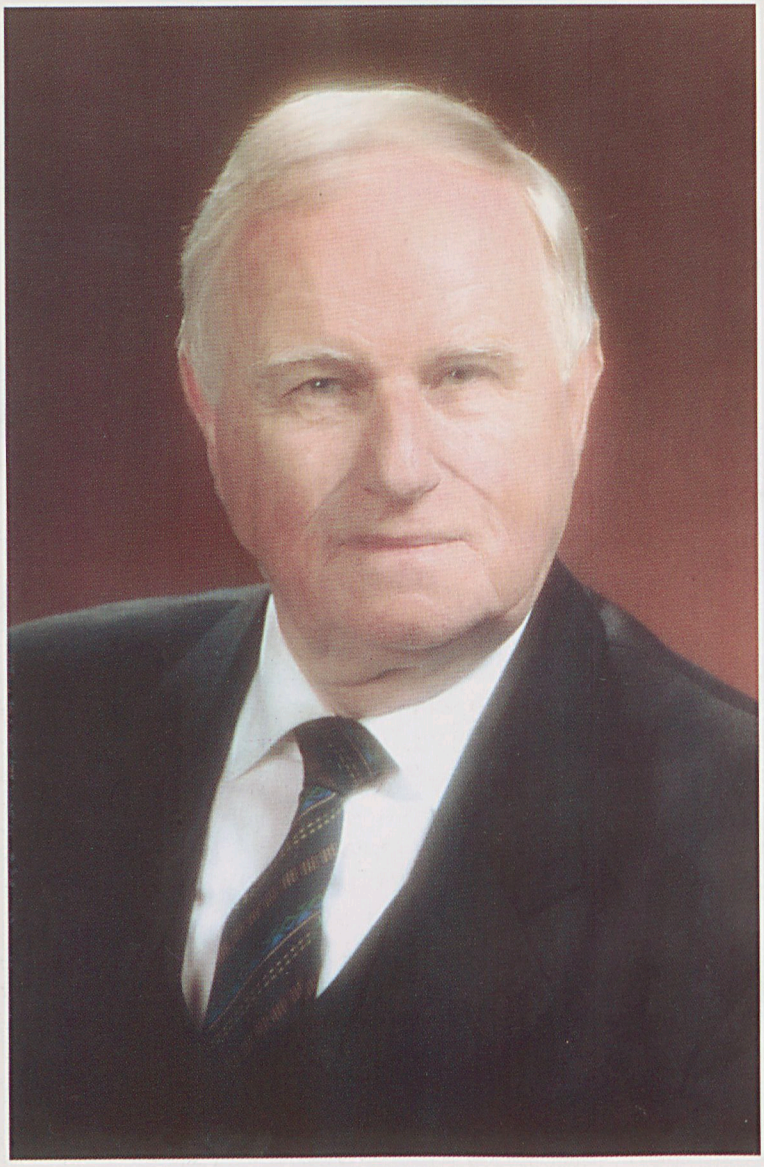
ISSN 1641-2168
ISBN 83-88760-26-2

WYDAWNICTWO AKADEMII EKONOMICZNEJ W POZNANIU
61-895 Poznań, ul. Powstańców Wielkopolskich 16
tel. (061) 854 31 54, 854 31 55, fax 854 31 59
www.wydawnictwo-ae.pl, e-mail: info@wydawnictwo-ae.pl
Adres do korespondencji: al. Niepodległości 10, 60-967 Poznań

ZAKŁAD GRAFICZNY AKADEMII EKONOMICZNEJ W POZNANIU
61-896 Poznań, ul. Towarowa 53
tel. (061) 854 38 05, 854 38 06, e-mail: zgae@novci1.ae.poznan.pl

K. 2001.1375/1

Profesorowi Zygmuntowi Kowalczykowi
wdzięczni uczniowie

WSTĘP

W roku akademickim 2001/2002 Profesor Zygmunt Kowalczyk będzie obchodził rocznicę siedemdziesiątych urodzin. Grupa osób, która przygotowywała pod opieką Jubilata rozprawy doktorskie, postanowiła wykorzystać tę okazję i uczcić Jubileusz Profesora, poświęcając Mu tę publikację. Przedstawione poniżej studia i przyczynki naukowe są formą wyrażenia Profesorowi wdzięczności i podziękowań za wszechstronne wsparcie w najbardziej trudnych chwilach pisania rozprawy doktorskiej, za przyjacielską i twórczą atmosferę, panującą w czasie seminariów doktorskich, za niesienie pomocy w momentach zwątpienia. Dzięki bowiem tej współpracy i pomocy obecnie cała 13-osobowa grupa doktorantów jest albo pracownikami nauki, albo sprawuje ważne funkcje organizacyjne w praktyce gospodarczej.

Ogólna problematyka przedstawionych poniżej opracowań jest zawiązana z tematyką badawczą, którą zajmował się i w dalszym ciągu zajmuje Profesor Zygmunt Kowalczyk. Problematyka ta dotyczy polityki stabilizacji koniunktury gospodarczej, realizowanej w wysoko rozwiniętych krajach o gospodarce rynkowej oraz w Polsce, w okresie przebudowy systemowej. Część prac traktuje o teoretycznych i empirycznych podstawach polityki stabilizacji. Otwiera ją przyczynek Ryszarda Barczyka, w którym przedstawiono teoretyczne źródła oraz elementy składowe ekonomii podaży, będącej współcześnie podstawą realizowanej w krajach o gospodarce rynkowej polityki stabilizacji koniunktury gospodarczej. Jednym z warunków, jaki powinien być spełniony, aby polityka stabilizacji przynosiła pożądane efekty, jest znajomość empirycznych wskaźników oraz statystyczno-ekonometrycznych metod, służących do diagnozowania i prognozowania zmian poziomu aktywności gospodarczej. Tym zagadnieniom są poświęcone dwa następne artykuły. Pierwszy z nich, przygotowany przez Wiesława Łuczyńskiego oraz Marka Rekowskiego, ukazuje możliwości adaptacji analizy spektralnej w procesie wyodrębniania współczesnych wahań koniunkturalnych na przykładzie wysoko rozwiniętej gospodarki rynkowej. W empirycznych badaniach koniunktury gospodarczej oprócz wskaźników ilościowych są stosowane także indeksy jakościowe. Kolejna praca, autorstwa Ryszarda Barczyka, Wiesława Łuczyńskiego oraz Marka Rekowskiego, pokazuje możliwości wykorzystania wskaźników subiektywnych

do prognozowania wybranych zmiennych makroekonomicznych w gospodarce polskiej lat dziewięćdziesiątych. W procesie stabilizacji koniunktury gospodarczej oddziaływanie organów państwa jest skierowane nie tylko na zjawiska ze sfery realnej. Niezwykle ważnym obszarem wpływu jest także rynek kapitałowy. Analizie wewnętrznych mechanizmów, generujących niestabilność sektora kapitałowego, oraz instrumentów prowadzących do ograniczenia tej niestabilności, jest poświęcone opracowanie Jacka Dubisza. Druga część prac znajdujących się w niniejszym tomie przedstawia wybrane instrumenty, mechanizm ich działania i efekty prowadzonej polityki stabilizacji. I tak Wiesława Przybylska-Kapuścińska omawia niektóre aspekty polityki pieniężnej w Polsce, a w szczególności weryfikację alternatywności sposobów zagospodarowania wolnych środków pieniężnych przez podmioty gospodarcze. Barbara Polszakiewicz zajmuje się oceną działania instrumentów polityki budżetowej, pieniężnej i kursowej, stosowanych w gospodarce polskiej lat dziewięćdziesiątych, tj. w okresie jej otwierania się. Efekty działań stabilizacyjnych można badać nie tylko w makroskali, ale również na poziomie przedsiębiorstwa. Eugeniusz Czerwieniec analizuje ten aspekt polityki gospodarczej, ukazując zmiany pozycji konkurencyjnej danego podmiotu gospodarczego w warunkach napływu do naszego kraju kapitału zagranicznego.

Poszczególne przyczynki i opracowania, przygotowane przez doktorantów Profesora Zygmunta Kowalczyka, są poprzedzone opracowanym przez Wiesławę Przybylską-Kapuścińską przeglądem ogromnego dorobku naukowo-badawczego i organizacyjnego Jubilata oraz esejem Andrzeja Byrta, w którym ukazano rolę Profesora w rozwoju koniunktury gospodarczej w naszym kraju.